

กฎระเบียบ นโยบาย และมาตรการทางการค้าสำคัญที่เกี่ยวกับความยั่งยืนของจีน
ประจำไตรมาส ๒/๒๕๖๘

ชื่อ : การแก้ไขกฎระเบียบชั่วคราวว่าด้วยการขนส่งพัสดุด่วน

๑. สาระสำคัญ

เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๘ สภาแห่งรัฐ (State Council) ของจีน ได้ออกประกาศแก้ไขกฎระเบียบชั่วคราวว่าด้วยการขนส่งพัสดุด่วน โดยเพิ่มข้อกำหนดด้านบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป้าหมายในการลดขยะและมลพิษที่เกิดจากบรรจุภัณฑ์พัสดุด่วน ลงนามโดยนายกรัฐมนตรี หลี่ เจียง และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๘ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการขนส่งพัสดุด่วนที่เน้นการเติบโตโดยอาศัยกลไกตลาด ความปลอดภัย นวัตกรรม และการพัฒนาอย่างสมดุล และมุ่งสร้างระบบขนส่งพัสดุที่ครอบคลุม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๒ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนส่ง/ผู้ส่งพัสดุด่วนใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ย่อยสลายได้ ลดการใช้ทรัพยากร/บรรจุภัณฑ์ และสามารถนำกลับมาใช้ใหม่

๑.๓ บรรจุภัณฑ์พัสดุด่วนต้องเป็นไปตามข้อกำหนด/มาตรฐานการดำเนินงานด้านขนส่ง ประหยัดทรัพยากร และหลีกเลี่ยงการใช้บรรจุภัณฑ์เกินจำเป็น

๑.๔ หน่วยงานมาตรฐานของสภาแห่งรัฐและหน่วยงานไปรษณีย์ต้องจัดทำมาตรฐานแห่งชาติ และมาตรฐานอุตสาหกรรมด้านบรรจุภัณฑ์พัสดุด่วนให้สอดคล้องกับมาตรฐานแห่งชาติภาคบังคับ

๑.๕ ภาครัฐสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ นวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑.๖ ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด่วนต้องออกแบบรูปแบบ/โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสม เพื่อประหยัดการใช้บรรจุภัณฑ์ แต่ยังคงต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของพัสดุ รวมทั้ง ส่งเสริม ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุให้ใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองผลิตภัณฑ์สีเขียว

๑.๗ ส่งเสริมการพัฒนาความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด่วน ผู้ผลิตสินค้า และ ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ซ้ำซ้อนในขั้นตอนการขนส่ง

๑.๘ ส่งเสริมการฝึกอบรมให้แก่พนักงานในธุรกิจการขนส่งพัสดุด่วน และปฏิบัติตามมาตรฐาน การดำเนินงานบรรจุภัณฑ์พัสดุ

๑.๙ กำหนดให้ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด่วนต้องจัดทำและปฏิบัติตามระบบการจัดการ/เพิ่ม อัตราการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ และกำหนดให้มีระบบรีไซเคิลและส่งเสริมจุดรับคืนบรรจุภัณฑ์ ในที่สาธารณะ

๑.๑๐ ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด่วนต้องรายงานการใช้และการนำบรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบ ใช้ครั้งเดียวต่อหน่วยงานไปรษณีย์ตามข้อกำหนดของรัฐ

๑.๑๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสภาแห่งรัฐ และรัฐบาลท้องถิ่นทุกระดับต้องจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และสื่อมวลชนต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด้วยใจผู้ใช้ให้นำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่ผ่านระบบคะแนนหรือส่วนลดค่าขนส่ง

๑.๑๒ กำหนดให้องค์กร/สมาคมอุตสาหกรรมขนส่งพัสดุด้วยใจต้องรวมการใช้และการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ใหม่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกฎระเบียบอุตสาหกรรม และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

๑.๑๓ ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุด้วยใจที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งชาติ หรือไม่รายงานการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวต่อหน่วยงานไปรษณีย์ ต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันมลพิษสิ่งแวดล้อมจากของเสีย โดยกำหนดค่าปรับจำนวน ๕,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ หยวน

๒. ผลกระทบ

๒.๑ การปรับปรุงกฎระเบียบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของจีน อันเป็นผลมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของธุรกิจอีคอมเมิร์ซในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเพิ่มปริมาณของขยะจากบรรจุภัณฑ์พลาสติกขึ้น และส่งต่อสภาพแวดล้อมในภาพรวม ซึ่งในขั้นนี้ กฎระเบียบดังกล่าวมุ่งบังคับใช้กับผู้ผลิตสินค้า/ผู้ประกอบการขนส่งพัสดุ/ผู้ประกอบการธุรกิจอีคอมเมิร์ซในจีนเป็นหลัก แต่ในอนาคต จีนอาจยกระดับการบังคับใช้เกณฑ์ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับสินค้า/บรรจุภัณฑ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศได้ ผู้ประกอบการ/ผู้ส่งออกสินค้าไทยควรศึกษาและติดตามพัฒนาการของนโยบายดังกล่าวอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และควรรีเริ่มการพัฒนา/ปรับปรุงการใช้บรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าที่ส่งออกมายังจีนให้สอดคล้องกับกฎระเบียบดังกล่าวของจีน (เช่น ใช้วัสดุรีไซเคิล/ย่อยสลายได้)

๒.๒ การผลักดันให้มีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบดังกล่าวของจีน อาจทำให้ผู้ประกอบการ/ผู้ส่งออกสินค้าไทยไปยังจีนมีต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นโอกาสสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตบรรจุภัณฑ์ในประเทศที่สามารถปรับตัวและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการนำพืชผลทางการเกษตรอย่างมันสำปะหลังมาใช้เป็นวัตถุดิบการผลิตบรรจุภัณฑ์ (เช่น ลัง/กล่องกระดาษ) ที่ย่อยสลายได้/เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม น่าจะเป็นที่ต้องการในตลาดจีนเพิ่มมากขึ้นในอนาคต
